

INSTYTUT HISTORII KULTURY MATERIALNEJ
POLSKIEJ AKADEMII NAUK

ETNOGRAFIA POLSKA

XIII

Zeszyt 1

WROCŁAW — WARSZAWA — KRAKÓW
ZAKŁAD NARODOWY IMIENIA OSSOLIŃSKICH
WYDAWNICTWO POLSKIEJ AKADEMII NAUK
1969

REDAKTOR: WITOLD DYNOWSKI
SEKRETARZ REDAKCJI: KRYSZYNA MAŁKOWSKA

Adres Redakcji: Warszawa, Hoża 74

Okladkę projektował
ZBIGNIEW KLIMCZYK

Redaktor Zyta Kwiecińska
Redaktor techniczny Marian Łukaniec

Printed in Poland

Zakład Narodowy im. Ossolińskich — Wydawnictwo. Wrocław 1969.
Nakład 500 + 130 egz. Objętość ark. wyd. 24,70, ark. druk. 19,63.
Ark. A1 26. Papier ilustr. Kl. V, 70 g, 70 × 100. Oddano do skła-
dania 1 X 1968, podpisano do druku 14 III 1969. Druk ukończono
w marcu 1969 roku. Wrocławska Drukarnia Naukowa. Nr
zam. 779/68. R-9. Cena zł 60.—

SPIS TREŚCI

Część I

ARTYKUŁY

Krystyna Małkowska — Uwagi o modelu	11
Streszczenie w j. angielskim	22
Zofia Szyfelbejn-Sokolewicz — O niektórych ograniczeniach funkcyjonalizmu-strukturalizmu w tłumaczeniu zmiany kulturowej	25

STUDIA I MATERIAŁY

Grażyna Ungeheuer — Czynniki kształtujące współczesną strukturę zajęć rzemieślniczych we wsi Zawoja w powiecie Sucha	43
Maria Wieruszewska — Sankcja opinii publicznej w polskich obrzędach i zwyczajach ludowych	63
Henryk Swienko — Historia zaginionego rękopisu Wacława Sieroszewskiego	73
Antoni Kuczyński — Wkład polskich podróżników do historii etnografii. Relacje Józefa Kopcia o ludach Syberii	87
Tadeusz Wróblewski — Katedra Etnografii UAM w Poznaniu w latach 1945—1967	129
Jadwiga Kucharska — Etnografia w Szwecji	145
Mirosława Posern-Zielińska — Obraz tradycyjnej kultury materialnej Danii w muzeach na wolnym powietrzu	151
Marek Arpad Kowalski — Z problematyki muzealnictwa etnograficznego w Danii	171

Część II

ARTYKUŁY

Krzysztof Makulski — „Négritude” w kategoriach antropologii kulturowej	183
Streszczenie w j. francuskim	197
Zygmunt Komorowski — Historyczne i etniczne tło przemian społecznych w Senegalu	199
Streszczenie w j. francuskim	219
Michał Tymowski — Średniowieczne rybołówstwo w łuku Nigru	221
Streszczenie w j. francuskim	240
Mirosława Posern-Zielińska — Wkład indiańskiej historiografii w poznanie dziejów podboju Ameryki	243
Streszczenie w j. angielskim	262

KRONIKA

II Ogólnopolska Konferencja Etnograficzna — <i>Anna Kowalska-Lewicka</i> . . .	265
Marian Sobieski — <i>Jan Stęszewski</i>	267
Wolfgang Steinitz i jego dzieło — <i>Anna Kutrzeba-Pojnarowa</i>	274
Wystawa „Arts primitifs dans les ateliers d'artistes” w Paryżu — <i>Barbara Kohutnicka</i>	277

RECENZJE

Alfred Métraux, Inkowie, PWN, Warszawa 1968, Seria „Omega”, nr 99 — <i>Andrzej Woźniak</i>	279
Juan Comas, La antropología social aplicada en México. Trayectoria y antología, Instituto Indigenista Interamericano, Serie: Antropología social I, México 1964 — <i>Maciej Krukowski</i>	281
Jacek Machowski, Wyspa tajemnic. Historia odkryć i badań Wyspy Wielkanocnej, Warszawa 1966; Aleksander Michajłowicz Kondratow, Wielikany Ostrowa Paschi, Moskwa 1966 — <i>Aleksander Posern-Zieliński</i>	285
J. Geraint Jenkinson, Traditional Country Craftsmen, London 1965 — <i>Wanda Paprocka</i>	291
Revista de Etnografie și Folclor, București, t. 11: 1966, nr 1—6 — <i>Maria Misińska</i>	294
Béla Gunda, Ethnographica Carpathica, Budapest 1966, Akadémiai Kiadó — <i>Eugenia Nagy, Bronisława Jaworska</i>	296
Cz. M. Taksami, Niwchi. Sowriemiennoje chozjajstwo, kultura i byt, „Izdatelstwo Nauka”, Leningradskoje otdielenie, Leningrad 1967 — <i>Antoni Kuczyński</i>	300
A. F. Jefimow, M. I. Bielow, O. M. Mieduszewskaja, Atlas geograficznych odkryć w Sibiri i w siewiero-zapadnoj Amierikie XVII—XVIII w. Pod redakcją i z wведением człona-korrespondenta Akademii Nauk SSSR A. W. Jefimowa, Moskwa 1964 — <i>Antoni Kuczyński</i>	305
Derk Kinnane, The Kurds and Kurdistan, Oxford University Press, London—New York 1964; Abdul Rahman Ghassemlou, Kurdistan and the Kurds, Czechoslovak Academy of Sciences, Prague 1965 — <i>Maria Paradowska</i>	310
Paolo Toschi, Il Folklore (Tradizioni, Vita e Arti Popolari), Conosci L'Italiana, t. 11, Milano 1967, Touring Club Italiano — <i>Anna Kozieli</i>	312

СОДЕРЖАНИЕ

Часть I

СТАТЬИ

Крыстына Малковска — Замечания о модели	11
Резюме на английском языке	22
София Шифельбейн-Соколевич — О некоторых ограничениях функционализма-структурализма в толковании культурной смены	25

ИССЛЕДОВАНИЯ И МАТЕРИАЛЫ

Гражина Унгехоер — Факторы, формирующие культуру ремесленных занятий в деревне Завоя в районе Суха	43
Мария Верушевска — Санкция общественного мнения в польских народных обрядах и обычаях	63
Хенрык Свенко — История потерянной рукописи Вацлава Серошевского	73
Антони Кучиньски — Вклад польских путешественников в историю этнографии. Отчёты Юзефа Копеца о народах Сибири	87
Тадеуш Врублевски — Кафедра Этнографии Университета им. Адама Мицкевича в Познани в 1945—1967 гг.	129
Ядвига Кухарска — Этнография в Швеции	145
Мирослава Посерн-Зелиньска — Образ традиционной материальной культуры Дании в музеях под открытым небом	151
Марек Арпад Ковальски — Некоторые проблемы этнографического музейного дела в Дании	171

Часть II

СТАТЬИ

Кшиштоф Макульски — „Négritude” в категориях культурной антропологии	183
Резюме на французском языке	197
Зыгмунт Коморовски — Исторический и этнический фон социальных преобразований в Сенегале	199
Резюме на французском языке	219
Михал Тымовски — Средневековое рыболовство в излучине Нигра	221
Резюме на французском языке	240
Мирослава Посерн-Зелиньска — Вклад индейской историографии в изучение истории завоевания Америки	243
Резюме на английском языке	262

ХРОНИКА

II Всепольская этнографическая конференция — <i>Анна Ковальска-Левуца</i>	265
Мариан Собески — <i>Ян Стеншевски</i>	267
Вольфганг Штейнитц и его труды — <i>Анна Кутжеба-Пойнарова</i>	274
Выставка „Arts primitifs dans les ateliers d'artistes” в Париже — <i>Барбара Когутницка</i>	277

РЕЦЕНЗИИ

Альфред Метро, Инки, Государственное Научное Издательство, Варшава 1968, Серия „Омега”, № 99 — <i>Анджей Возьяк</i>	279
Хуан Комас, La antropologia social aplicada en Mexico. Trayectoria y antologia Instituto Indigenista Interamericano, Serie: Antropologia social I, Mexico 1964 — <i>Мацей Круковски</i>	281
Маховски Яцек, Остров тайн. История открытий и исследований Острова Пасхи, Варшава 1966; Кондратьев Александр Михайлович, Великаны Острова Пасхи, Москва 1966 — <i>Александр Посерн-Зелиньски</i>	285
Дж. Джерейнт Дженкинсон, Traditional Country Craftsmen, Лондон 1965 — <i>Ванда Папроцка</i>	291
[Revista de Etnografie si Folclor, București, t. 11 1966, nr 1—6] — <i>Мария Мисиньска</i>	294
Бея Гунда, [Ethnographica Carpathica, Budapest 1966, Akademiai Kiado] — <i>Евгения Наги, Бронислава Яворска</i>	296
Таксами Ч. М., Нивхи (Современное хозяйство, культура и быт), „Издательство Наука”, Ленинградское отделение, Ленинград 1967 — <i>Антони Кучиньски</i>	300
А. Ф. Ефимов, М. И. Белов, О. М. Медушевская, Атлас географических открытий в Сибири и в северо-западной Америке XVII—XVIII в. Под редакцией и с введением члена-корреспондента Академии Наук СССР А. В. Ефимова, Москва 1964 — <i>Антони Кучиньски</i>	305
Дерк Киннане, The Kurds and Kurdistan, Oxford University Press, London—New York 1964, Abdul Rahman Ghassemlou, Kurdistan and the Kurds, Czechoslovak Academy of Sciences, Prague 1965 — <i>Мария Парадовска</i>	310
Паоло Тосхи, [Il Folklore (Tradizioni, Vita e Arti Popolari), Conosci L'Italiana, T. XI, Milano 1967, Touring Club Italiano] — <i>Анна Козелл</i>	312

CONTENTS

Part I

ARTICLES

Krzyszyna Małkowska — Some remarks on models	11
Summary in English	22
Zofia Szyfelbejn-Sokolewicz — Some limitations of functionalism-structuralism in explaining cultural change	25

STUDIES AND MATERIALS

Grażyna Ungeheuer — Factors affecting the present-day structure of handicrafts in the village of Zawoja in the county of Sucha	43
Maria Wieruszewska — The sanction of public opinion in Polish folk rituals and customs	63
Henryk Swienko — The history of a lost manuscript by Wacław Sieroszewski	73
Antoni Kuczyński — Polish travellers' contribution to the history of ethnography. Józef Kopeć's accounts of the peoples of Siberia	87
Tadeusz Wróblewski — The Ethnography Department at the Adam Mickiewicz University in Poznań, 1945—1967	129
Jadwiga Kucharska — Ethnography in Sweden	145
Mirosława Posern-Zielińska — A picture of the traditional material culture of Denmark in open-air museums	151
Marek Arpad Kowalski — Ethnographic museums in Denmark	171

Part II

ARTICLES

Krzysztof Makulski — „Négritude” as a problem in cultural anthropology	183
Summary in French	197
Zygmunt Komorowski — The historical and ethnic background of social changes in Senegal	199
Summary in French	219
Michał Tymowski — Mediaeval fishing in the bend of the Niger	221
Summary in French	240
Mirosława Posern-Zielińska — American Indian historians' contribution to our knowledge of the conquest of America	243
Summary in English	262

CHRONICLE

Second Polish Ethnographical Conference — <i>Anna Kowalska-Lewicka</i>	265
Marian Sobieski — <i>Jan Stęszewski</i>	267
Wolfgang Steinitz and his works — <i>Anna Kutrzeba-Pojnarowa</i>	274
Exhibition „Arts primitifs dans les ateliers d'artistes” in Paris — <i>Barbara Kohutnicka</i>	277

REVIEWS

Alfred Métraux, <i>Inkowie (The Incas)</i> , PWN, Warszawa 1968, „Omega” Series, No. 99 — <i>Andrzej Woźniak</i>	279
Juan Comas, <i>La antropología social aplicada en México. Trayectoria y antología</i> , Instituto Indigenista Interamericano, Series: Antropología social I, México 1964 — <i>Maciej Krukowski</i>	281
Machowski Jacek, <i>Wyspa tajemnic, Historia odkryć i badań Wyspy Wielkanocnej (The Island of Mystery. History of the Discovery and Exploration of Easter Island)</i> , Warszawa 1966; Kondratev Aleksandr Michajlowiç, <i>Velikany Ostrova Paschi</i> , Moscow 1966 — <i>Aleksander Posern-Zieliński</i>	285
J. Geraint Jenkinson, <i>Traditional Country Craftsmen</i> , London 1965 — <i>Wanda Paprocka</i>	291
Revista de Etnografie și Folclor, București, Vol. 11: 1966, nr 1—6 — <i>Maria Misińska</i>	294
Béla Gunda, <i>Ethnographica Carpathica</i> , Budapest 1966, Akadémiai Kiadó — <i>Eugenia Nagy, Bronisława Jaworska</i>	296
Taksami C. M., <i>Nivchi (Sovremennoe chozjajstvo, kultura i byt)</i> , „Izdatelstvo Nauka”, Leningradskoe otdelene, Leningrad 1967 — <i>Antoni Kuczyński</i>	300
A. F. Yefimov, M. I. Belov, O. M. Meduševszkaja, <i>Atlas geografičeskich otkritij v Sibiri i v severo-zapadnoj Amerike XVII—XVIII v. Pod redakcej i s vvedenem člona-korrespondenta Akademii Nauk SSSR A. A. Yefimow</i> , Moscow 1964 — <i>Antoni Kuczyński</i>	305
Derk Kinnane, <i>The Kurds and Kurdistan</i> , Oxford University Press, London—New York 1964; Abdul Rahman Ghassemlou, <i>Kurdistan and the Kurds</i> , Czechoslovak Academy of Sciences, Prague 1965 — <i>Maria Paradowska</i>	310
Paolo Toschi, <i>Il Folklore (Tradizioni, Vita e Arti Popolari)</i> , Conosci L'Italiana, Vol. XI, Milano 1967, Touring Club Italiano — <i>Anna Koziełł</i>	312